

[Niels Eriksen.]

anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling.

Søren Jensen: Der har fra flere af de foregående talere lydt en tak til landsbrugsministeren, og der er grund til at takke landbrugsministeren for de forslag, vi i dag har til behandling, af flere grunde. Der er med de foreliggende forslag lagt op til en landbrugslovgivning på disse områder, som er mere fremadrettet end den landbrugslovgivning, vi har haft på disse områder hidindtil, og som kan give landbruget og ikke mindst de yngre landmænd bedre muligheder for at skabe det, vi kalder effektive og tidssvarende landbrugsbedrifter, hvilket i høj grad også er i samfundets interesse.

Vedrørende de enkelte forslag vil jeg først gøre nogle bemærkninger til lovforslaget om udlån til jordbrugsmæssige formål m. m. Med det foreliggende forslag ophæves, som vi har hørt, statshusmandsloven og hermed hjemmelen til at yde lån til oprettelse af nye selvstændige landbrug samt muligheden for lån til byggeri i forbindelse med køb af tillægsjord. Det er sådan set en ny situation for os, men vi må erkende, at udviklingen i de senere år er gået og stadig går i modsat retning af, hvad den har gjort tidligere. De unge står ikke længere i kø for at få et mindre landbrug eller et landbrug i det hele taget. Men lige så rigtigt, som det i dag er, at lovgivningen bidrager til ned- og sammenlægning af landbrug, var det, at lovgivningen i sin tid medvirkede til at oprette nye og mindre landbrug. Disse mindre landbrug har i en årrække givet deres bidrag til samfundsøkonomien gennem den valuta, deres produktion og eksport hjembragte, og her har der jo i allerhøjeste grad været tale om den animalske produktion, som man fra alle sider i dag råber op om at vi skal søge at holde fast ved. Vi har tillige i disse mindre landbrug — jeg tror, det var hr. Niels Ravn, der var inde på det — haft nogle af de sundeste og bedste voksesteder for børn og unge, og med den udvikling, vi står i, må vi erkende, at med de mindre brugs forsvinden forsvinder også en livsform, som har haft usigelig stor værdi for mange mennesker, og som har været med til at hindre, at mange af de problemer, vi slås med her i det nutidige samfund, opstod. Men vi må jo

bøje os for den udvikling, som samfundet er inde i, og for så vidt erkender vi jo alle, at den vil fortsætte, at den ikke er løbet til ende. Og derfor må vi inden for landbruget erkende, at vi lige så vel som andre erhverv må tilpasse os en ny tids krav. Jeg tror, jeg tør sige, at der blandt landmændene i almindelighed og hos de yngre landmænd i særdeleshed også er forståelse for, at landbruget som erhverv må omstille sig til en anden tid. Det har jo været sådan, at de økonomiske forudsætninger for at køre en strukturændring og en omstilling igennem ikke har været de allerbedste, og især har, hvad jeg senere kommer til, de økonomiske forhold i landbruget hæmmet byggeriet. Grænsen for lån til køb af tillægsjord er i forslaget sat til 35 ha, dog, og det lægger vi fra venstres side megen vægt på, kan de 35 ha fraviges, når jordens kvalitet er ringe, og der er jo, som vi har hørt fra anden side, stor forskel på jordens kvalitet. Jeg takker landbrugsministeren for den tilføjelse til forslaget om, at arealgrænsen på de 35 ha kan fraviges, så vi ude omkring kan administrere denne lovgivning mere retfærdigt med hensyntagen til den kvalitet, jorden har.

Jeg takker for en tilsvarende tilføjelse vedrørende gartneriet. Det er jo kendt, at frilandsgartneriet i stigende grad har behov for større arealer.

Jeg forstår på ministerens bemærkninger, at jordfordelingsloven vil blive taget op til revision formentlig i næste folketingssamling, men alligevel synes jeg, det skal noteres, at der nu bliver hjemmel til at yde lån til erhvervelse af bestående ejendomme. Det kan måske medvirke til at klare nogle af de kedelige sager, som opstår i forbindelse med anlæg af nye veje.

Der tages i forslaget ikke endelig stilling til den fremtidige administration. Jeg er enig med ministeren i de bemærkninger, der gøres. En rationalisering og en forenkling af jordlovgivningen er der råbt meget op om, men jeg er ikke sikker på, at alle de, der har råbt på en rationalisering og forenkling af jordlovgivningen, helt har gjort sig klart, hvordan det skal ske, og hvor man vil hen. Jeg forstår ministerens bemærkninger herom sådan, at det er tanken at nedsætte et passende antal kommissioner til at varetage de opgaver, der hidtil er varetaget af jordlovsudvalg, husmandsbrugskommissio-